PASIUNE SPORTIVĂ, DRAGOSTE PENTRU CULORILE PATRIEI

Zilele trecute, în întrecere cu tot ce are mai bun continentul nostru, în disciplinele sportive respective, două sportive românce cucereau titlul de campioane europene, uimind — prin evoluția lor — pe spectatori, concurenți și specialiști: maestrele emerite ale sportului MARIA ALEXANDRU (la Duisburg) și ILEANA SILAI (la Milano). De ce s-a mirat și se miră lumea sportivă ? Fiindcă cele două performere, aparținînd aceleiași generații — le desparte o diferență de aproximativ doi ani — reușesc să cucerească laurii victoriei în campionatele europene (de tenis de masă și atletism în sală) în întrecere cu numeroase adversare tinere, în plină vigoare, în plină afirmare, atestate de rezultate care le dădeau dreptul să aspire la prima treaptă a podiumului.

Dar iată că, într-o perioadă cînd vîrsta marilor campioni scade vertiginos la o serie de discipline, inclusiv în tenis de masă și atletism, cele două românce reușesc să-și impună supremația și la anii cînd performerii cu nume de rezonanță își privesc cu nostalgie vitrinele cu trofee, se amestecă în rîndurile anonime ale spectatorilor sau sînt, de mult, antrenori.

Firește, exemplul celor două sportive românce nu este singular în lume, dar asemenea cazuri se pot număra pe degetele unei singure mîini.

Trimișii ziarului nostru la campionatele europene de tenis de masă și la cele de atletism în sală încearcă să schițeze în rîndurile de mai jos portretele celor două brave sportive, în ceea ce au ele esențial.

„E MERAVIGLIOSA QUESTA SILAI..."

● Două decenii pe pistele de alergare ● „Atletismul total" — explicația marilor victorii la Milano ● Un gînd și o ambiție pentru podiumul campionatelor europene de la Praga

Cu un finiș de-a dreptul fără replică, Ileana Silai a trecut prima linia de sosire în cursa de 1500 m la campionatele europene de la Palasport San Siro din Milano, făcîndu-l pe crainicul concursului să remarce cu voce tare : **„E meravigliosa questa Silai... Ha trentasette anni !..."**. Aplauze frenetice i-au acoperit următoarele cuvinte, care n-au mai putut fi auzite de nimeni.

Ileana Silai a obținut acum, la Milano, poate cel mai mare succes al carierei sale sportive, o carieră prodigioasă care numără peste două decenii și care a început în sezonul următor Jocurilor Olimpice de la Melbourne din 1956. În acest context ni se pare foarte interesantă și extrem de elocventă constatarea că, la data debutului său atletic, cele mai multe dintre adversarele de astăzi ale Ilenei Silai abia învățau să meargă, copăcel-copăcel, iar altele nici măcar nu se născuseră !

Dacă ne-am referi chiar și numai la acest amănunt și tot apare pe deplin justificată admirația crainicului italian, căci Silai este într-adevăr minunată și demnă de toată admirația iubitorilor atletismului, impunîndu-se de o manieră netă în întrecerea continentală și, după două zile, pe aceeași pistă, chiar și în cadrul meciului Europa — S.U.A., curse în care a obținut cele mai bune rezultate ale ei în concursurile de sală. Dealtfel, este de-a dreptul impresionant faptul că Silai obține „recordurile" carierei sale la o vîrstă la care, în mod normal, calitățile fizice și în special viteza sînt diminuate ! După cum se știe, anul trecut, „Itu" — așa cum îi spun prietenii — a coborît pentru prima oară — de mai multe ori apoi — sub 2 minute pe 800 m (1:59,8 la 1 iulie, 1:59,19 la 17 iulie, 1:58,3 — record național — la 7 august și, în sfîrșit, 1:57,39 — un nou record — la 28 august). Ultima dintre aceste performanțe a fost și cea mai bună din lume în bilanțul anului, după cum rezultatul său la 1500 m (4:04,17) a fost al doilea din 1977 pe întreg mapamondul. În această privință Silai este, fără discuție, un adevărat fenomen al atletismului, așa cum a fost, cu cîțiva ani mai înainte, și Lia Manoliu.

În mod firesc s-a născut întrebarea : „Dacă la 36 de ani Silai a fost cea mai bună semifondistă a lumii, de ce atunci la 31 de ani, în 1972, ea n-a fost campioană olimpică ?". Itu ascultă întrebarea, rămîne pe gînduri cîteva clipe și răspunde : „Pentru că în anul Jocurilor de la München n-am fost cea mai bună !". Antrenorul Silviu Dumitrescu, care se ocupă de trei ani de pregătirea Ilenei Silai, încearcă, la rîndu-i, un răspuns, dar cu multă stîngăreală : „Cred că abia acum, din punct de vedere metodic, al pregătirii generale și speciale, Ileana a atins maturitatea sportivă. Abia acum știe, într-adevăr, ce vrea pe pistă și practică fără rezerve, așa-numitul **«atletism total»**, care are în vedere nu numai pregătirea și concursul, ci și refacerea, odihna, alimentația etc. Acestea au ajutat-o să atingă nivelul valoric cunoscut și sper s-o ajute, în continuare, să realizeze cifre și mai bune la 1500 m, probă la care și-a propus să coboare sub 4 minute !".

Ileana Silai a adus, în atletismul nostru, la mare preț munca neostenită, seriozitatea deplină și modestia împinsă pînă la limită, calități prin care întreaga ei activitate poate fi luată ca model de tinerii practicanți ai acestui sport.

Proiecte de viitor ? „Mai multe : în primul rînd o bună pregătire pentru campionatele europene de la Praga, un nou record la 1500 m și apoi, în funcție de acestea, abia mă voi putea gîndi dacă la Jocurile Olimpice de la Moscova voi fi pe pistă sau în tribună..."

Romeo VILARA

S-a născut la Cluj-Napoca, la 14 octombrie 1941. Înălțime 165 cm, greutate 49 kg. Profesoară de educație fizică. Căsătorită. Face parte din clubul Metalul București. Antrenor Silviu Dumitrescu. A început să practice atletismul în anul 1957, sub îndrumarea antrenorului clujean Eugen Nagy.

- **A deținut toate recordurile naționale de la 400 m la 1500 m :** 400 m — 53,6 1969 ; 500 m — 1:12,6 1970 ; 600 m — 1:25,6 1977 ; 800 m — 1:57,4 1977 ; 1 000 m — 2:36,3 1977 ; 1 500 m — 4:12,0 1973.
- **În prezent este recordmană la 600 m, 800 m și 1 500 m.**
- **Campioană națională :** 1967 (800 m — 2:11,0), 1968 (400 m — 55,0 și 800 m — 2:08,3), 1970 (800 m — 2:04,6), 1971 (800 m — 2:03,9), 1972 (800 m — 2:02,3), 1973 (800 m — 2:06 0), 1977 (800 m — 1:57,4 și 1500 m — 4:06,2).
- **Campioană balcanică :** 1967 (800 m — 2:09,4), 1969 (400 m — 53,8 și 800 m — 2:03,2), 1971 (800 m — 2:02,0), 1972 (800 m — 2:02,0), 1977 (1500 m — 4:04,2)
- **Participări la J.O. :** 1968 — 800 m 2:02,5 (II), 1972 — 800 m 2:00,0 (VI), 1976 — 800 m 2:02,2 (VI semifinală) și 1 500 m 4:13,6 (VI serii).
- **Participări la campionatele europene :** 1966 — 800 m 2:08,0 (V semifinală), 1969 — 800 m 2:03,0 (V) 1971 — 800 m 2:03,9 (V semifinală) ; **în sală :** 1971 — 800 m 2:06,5 (II), 1972 — 800 m 2:05,2 (II), 1974 — 1 500 4:17,2 (IV), 1978 — 1 500 m 4:07,1 (I) ; **la „Cupa Europei" — finală :** 1973 — 1500 m 4:21,5 (VI) și 1977 — 800 m 2:01,3 (IV).
- **A făcut parte din echipa Europei care a întîlnit formația Americii și, respectiv, a Statelor Unite :** 1969 — 800 m 2:03,8 (II) și 1978 (sală) — 1 500 m 4:05,4 (I).

EVOLUȚIA REZULTATELOR ILENEI SILAI :

	400 m	800 m	1 500 m
1957	62,9 (19)	—	—
1958	63,2 (22)	—	—
1959	60,0 (6)	2:22,6 (12)	—
1960	59,4 (2)	2:21,0 (7)	—
1961 1964	a întrerupt activitatea competițională		
1965	58,4 (10)	2:13,9 (7)	—
1966	56,3 (1)	2:07,8 (1)	—
1967	55,7 (1)	2:05,6 (1)	—
1968	54,5 (1)	2:01,8 (1)	—
1969	53 6 (1)	2:03,0 (1)	—
1970	54,4 (3)	2:02,5 (1)	—
1971	—	2:00,9 (1)	4:30,4 (6)
1972	58,5 (26)	2:00,0 (1)	4:19,2 (3)
1973	57,8 (20)	2:02,8 (1)	4:12,0 (1)
1974	57,9 (24)	2:06,4 (3)	4:16,3 (2)
1975	—	2:04,4 (3)	—
1976	56,3 (11)	2:00 6 (2)	4:06,2 (3)
1977	—	1:57,4 (1)	4:04,2 (2)
1978	—	2:03, (2) *	4:05,4 (2) *

Cifrele dintre paranteze indică locul rezultatului respectiv în bilanțul național
*) În concursuri de sală

MARIA ALEXANDRU LA A DOUA TINEREȚE

● „Nu mi-a plăcut să mă vîntur de colo-colo" (de 26 de ani la clubul Progresul !) ● „În sport trebuie să fii optimist, să crezi în victorie" ● Talentul este necesar, dar nu este suficient...

Maestra emerită a sportului Maria Alexandru este una dintre figurile proeminente ale mișcării noastre sportive. De-a lungul unei cariere sportive neobișnuit de lungi ea a adus patriei 3 titluri de campioană mondială și 4 de campioană europeană, ultimul cucerit zilele trecute, la Duisburg, în proba de dublu feminin. Întreaga ei activitate este reprezentativă pentru mișcarea sportivă, dezvoltată neîncetat de partidul nostru. La 12 ani, o fetiță participa la un concurs de masă în localitatea Băile Herculane, unde lucrau părinții săi, iar ochiul expert al unui specialist deslușea în jocul ei calități capabile să o ducă pe drumul anevoios dar plin de satisfacții al marii performanțe.

Pe carnetul de legitimare al Mariei Alexandru, la rubrica „asociația-clubul" rămîne înscrisă, după 26 de ani, o singură unitate : Progresul București. **„Am venit la Progresul și port și astăzi culorile aceluiași club** — ne spunea recent Maria. **Nu mi-a plăcut să mă vîntur de colo-colo. Colectivul m-a ajutat și m-a înțeles, m-a încurajat în momentele mele grele, în viața sportivă, ca și în cea personală".**

Am întrebat-o pe Maria dacă se consideră un talent. Nu e de părere că a fost prea talentată. A muncit, și muncește enorm, ca să-și mențină și să-și perfecționeze forma sportivă. **„Tenisul de masă, ca orice sport, cere pregătiri zilnice, dacă vrei să fii cineva. Nu spun că talentul nu e necesar, dar fără muncă, efectuată cu dăruire, adesea scrîșnind din dinți, talentul rămîne un potențial nevalorificat. Cîți copii talentați n-au trecut prin clubul nostru, pe la secția de tenis de masă ? Toți cei care au crezut că le e destul talentul n-au ajuns prea departe, fiind întrecuți de colegii lor mai puțin talentați, dar care au muncit din răsputeri".**

Știți unde era Maria Alexandru a doua zi după cutremur, deși casa îi fusese grav avariată ? În sala de tenis de masă de la Progresul, pe care era bucuroasă că o găsește intactă. **„Am trecut noi prin multe** — spunea — **vom trece și prin asta".**

Da, Maria este tipul sportivului optimist. Ne-a spus-o chiar ea, gîfîind, după un antrenament tare, pe o bancă din Rhein-Ruhr-Halle, la Duisburg : **„Cine nu e optimist, să nu se apuce de sport. Nu am ajuns la vîrsta cînd să dau sfaturi, dar în sport, în tenisul de masă — mai ales — trebuie să crezi în victorie, să te mobilizezi chiar dacă ești condus cu 20—0 ! Niciodată nu ești învins dinainte, nici un meci nu este imposibil de cîștigat. Doar sînt atîtea cazuri de răsturnări incredibile de situații. Trebuie să lupți, să nu accepți niciodată postura de învins. Dacă te consideri însă învingător cînd ai un avans mare de puncte, și-ți reduci atenția sau efortul de mobilizare, ești pierdut" !**

Marile concursuri — campionatele europene, mondiale — durează cam 10 zile, cu multe probe și mulți adversari, de dimineață și pînă noaptea tîrziu. Un efort fantastic, și fizic, și nervos, pentru sportivul care vrea să ajungă pe podium. Cum reușește Maria să facă față, mai ales — să ne ierte — acum ?... **„Sînt turnee mari, la care vii pregătit anume. Tot secretul e să-ți organizezi timpul. Cunoști programul, îți planifici antrenamentul, meciul și odihna. Mă refer la somnul de noapte, fiindcă ziua patul e moarte curată pentru sportivi !... După meci, te miști încă în sală, apoi ieși puțin la aer, să te oxigenezi și să mai scapi de lumina fluorescentă — 1500 de lucși ! — la care se joacă azi pretutindeni".**

„Om de echipă". Maria Alexandru luptă din răsputeri, își suplinește cel mai adesea partenerul și îl încurajează în momentele grele. Exemplul ei minunat a impresionat profund pe toți cei prezenți. „Ce se întîmplă cu Alexandru ? De unde atîta putere ?" — eram adesea întrebați.

De unde atîta putere ? Din colectivul în care joacă de 26 de ani. De la antrenorii săi, unii — ca Ella Constantinescu — fiindu-i cîndva tovarășe de joc și de succese la campionatele mondiale. Din antrenamentele ei zilnice, alerte, de regulă în tovărășia băieților, fiindcă ei joacă mai tăios, mai dur. Din marea ei dragoste de patrie. Din marea ei modestie, pentru că — poate ați văzut la televizor — Maria nu aruncă cu paleta în sus după punctul care îi aduce victoria supremă.

Seara, tîrziu, cînd toată lumea — și învingători și învinși — petrecea, Maria privea în tăcere. Am îndrăznit o ultimă întrebare : cît mai joci, Maria ? **„Vă răspund ca și acum doi ani : nu mi-am spus ultimul cuvînt".**

Maria Alexandru e încă tînără.

Mircea COSTEA

S-a născut la Plugova (Caraș-Severin), la 30 decembrie 1939. Înălțime 158 cm, greutate 54 kg. Face parte din clubul sportiv Progresul București. Antrenoare, Ella Constantinescu. A început să practice tenisul de masă de performanță în anul 1953, sub îndrumarea antrenorilor Constantin Comarnischi și Farkas Paneth.

41 de titluri de CAMPIOANĂ REPUBLICANĂ

3 titluri de CAMPIOANĂ MONDIALĂ

1961, Pekin — dublu feminin
1973, Sarajevo — " "
1975, Calcutta — " "

5 medalii de argint

1963, Praga — echipe feminin
— simplu feminin
1969, München — echipe feminin
— dublu feminin
1971 Nagoya — dublu mixt

4 titluri de CAMPIOANĂ EUROPEANĂ

1960, Zagreb — dublu feminin
— dublu mixt
1966, Londra — simplu feminin
1978, Duisburg — dublu feminin

4 medalii de argint

1964, Malmö — dublu feminin
1968, Lyon — dublu mixt
1974, Novi Sad — dublu feminin
1976, Praga — simplu feminin

9 medalii de bronz